

Obsah

ÚVOD.....	9
I. ČESKÁ ARCHEOLOGIE PŘED VZNIKEM NÁRODNÍHO MUZEA (DO ROKU 1818).....	11
II. PRVNÍ KROKY NÁRODNÍHO MUZEA V OBORU ČESKÉ ARCHEOLOGIE (1818–1841).....	12
Založení Národního muzea.....	12
Počátky archeologické sbírky pod správou Václava Hanky.....	13
Josef Karel Burde, první samostatný kustos sbírky starožitností.....	17
Druhé období Hankovy správy.....	18
Nejstarší archeologická expozice.....	18
III. SAMOSTATNÁ ARCHEOLOGIE – KLADENÍ ZÁKLADŮ (1841–1848).....	20
Reformy Františka Palackého.....	20
Samostatná sbírka a její první správce Josef Vojtěch Hellich (1842–1847).....	22
Přirůstky sbírky v Hellichově období.....	31
IV. VZNIK A PRVNÍ OBDOBÍ ARCHEOLOGICKÉHO SBORU (1841–1843–1848).....	32
Palacký, Neuberk a Vocel.....	32
První archeologická literatura v režii Sboru.....	36
Neúspěšné pokusy o archeologický časopis.....	39
Péče o archeologickou sbírku.....	40
Výzkumy v terénu.....	41
Archeologická expozice ve starém domě.....	43
V. ARCHEOLOGICKÝ SBOR V ÉŘE JANA ERAZIMA VOCELA (1851–1870).....	44
Oživení na prahu absolutismu.....	44
První časopis oboru: krátký život Archeologických listů.....	61
Památky archaeologické a místopisné.....	65
VI. ARCHEOLOGICKÁ SBÍRKA NÁRODNÍHO MUZEA V DOBĚ VOCELOVĚ (1848–1870).....	71
První inventáře.....	71
Pachlova sbírka.....	72
Muzejní sbírka ve správě asistentů.....	75
Archeologická expozice v době Vocelově.....	81
VII. SBOR V POZITIVISTICKÉ ÉŘE JOSEFA SMOLÍKA (1874–1893).....	87
Stradonice – objev století.....	97
„Památky“ v čase pozitivismu.....	99
VIII. ARCHEOLOGICKÁ SBÍRKA V DOBĚ SMOLÍKOVA SBORU.....	101
Ve správě Františka Beneše (1868–1879).....	101
Ve správě Václava Schulze (1879–1893).....	104
Archeologická expozice v období Smolíkova Sboru.....	109
Dodatek o výstavách.....	110
Přípravy nové budovy.....	110
Stěhování.....	113
IX. OSAMOSTATNĚNÍ SBÍREK PRAVĚKU A RANĚHO STŘEDOVĚKU A JOSEF LADISLAV PÍČ (1893).....	115
X. JOSEF LADISLAV PÍČ: OD SPRÁVY SBÍREK K PRAVĚKÉMU ODDĚLENÍ (1893–1911).....	120
Píč a jeho „družina“.....	120
Personální stav v prvním období oddělení.....	124
Prostory oddělení.....	125

Budování sbírky	127
Největší akvizice: Bergerova sbírka	130
Píčova expozice	133
Archeologický sbor: cesta k úpadku	142
Památky za Píčovou redakcí	145
XI. ZÁPAS ŠKOL PŘENESENÝ DO MUZEA: PRAVĚKÉ ODDĚLENÍ 1912–1914	150
XII. ODDĚLENÍ MEZI POČÁTKY DVOU SVĚTOVÝCH VÁLEK: OBDOBÍ ALBÍNA STOCKÉHO A JOSEFA SCHRÁNILA (1913–1935)	162
Těžká válečná léta	162
Zánik Archeologického sboru a nesnadné přežití Památek	164
Pravěké oddělení v novém státě	166
Akvizice a výzkumy	172
Zpracování sbírek	173
Sbírky klasické a egyptské archeologie	175
Expozice a další formy prezentace	176
Oddělení ve správě Josefa Schránila	177
Památky mezi válkami	180
XIII. JIŘÍ NEUSTUPNÝ JAKO BUDOVATEL MODERNÍHO PRAVĚKÉHO ODDĚLENÍ	
I. OBDOBÍ MALÝCH A VELKÝCH EXPOZIC (1935–1966)	182
Konec třicátých let	182
Oddělení za války a okupace	184
Po válce	189
1945–1966: od malých k velkým expozicím	190
Poslední expoziční pokusy	204
Menší výstavy ve stínu expozic	208
Další velké projekty Jiřího Neustupného	213
Lidé v oddělení	214
XIV. JIŘÍ NEUSTUPNÝ JAKO BUDOVATEL MODERNÍHO PRAVĚKÉHO ODDĚLENÍ	
II. OBDOBÍ VÝZKUMNÝCH ÚKOLŮ: J. NEUSTUPNÝ A J. BŘEŇ (1966–1990)	220
Personál oddělení	220
Výzkumné úkoly	223
Další terénní výzkumy	226
Sbírky v 50.–80. letech	227
Výstavy v době poexpoziční	228
Prostory oddělení	229
Oddělení a veřejnost	233
DOSLOV	236
TEXTOVÉ PŘÍLOHY	237
Příloha 1: Verzeichnüss derjenigen Stücke, welche den 26 ^{ten} Aug. zur Aufbewahrung in das Gräfllich Hartigische Hauss für das Kögl. Museum abgegeben sind.	237
Příloha 2: Popis expozic Vlastenského museum v Čechách ve Šternberském paláci na Hradčanech	238
Příloha 3: Ponaučení pro zběrající členy Národního Museum v Čechách	238
Příloha 4: Instruction für den Kustos der ethnographischen Sammlung des böhmischen Museums	238
Příloha 5: Inventar der ethnographischen Sammlung des böhm. Museums	239
Příloha 6: Dopis správního výboru Společnosti NM hraběti K. Chotkovi, Praha 20. 5. 1834	241
Příloha 7: F. Palacký: Über die Zwecke des vaterländischen Museums in Böhmen	241
Příloha 8: F. Palacký: Vorschläge zur Erweiterung und Regelung der Tätigkeit des vaterländischen Museums	241
Příloha 9a: Návrh stanov Archeologického sboru – německá verze (původní)	243
Příloha 9 b: Tisk stanov Archeologického sboru – definitivní česká verze	244
Příloha 10: President Společnosti hr. Josef Nostic rytíři J. N. Neuberkovi, 28. 9. 1843	245
Příloha 11: Protokoly o schůzích Archeologického sboru 1843–1848	246

Příloha 12: Instrukce pro kustoda archeologické sbírky (správní výbor NM Josefu V. Hellichovi).....	251
Příloha 13: Inventar der archäologischen Sammlung des vaterländischen Museums.....	253
Příloha 14: Anonym: Oznámení.....	253
Příloha 15: Anzeige.....	254
Příloha 16: Anonym (Vocel, J. E.): První shromáždění archeologického musejního sboru v domě Českého Museum dne 29. Unora 1848.	254
Příloha 17: Správa o archeologické sbírce Česk. museum a o seznamech (katalogách) této sbírky.	255
Příloha 18: Δ.: Das vaterländische Museum	256
Příloha 19: Pravidla sboru archeologického společnosti českého Museum	256
Příloha 20: Protokol o schůzi Archeologického sboru 26. 7. 1851.....	258
Příloha 21: Anonym: Ohlášení a program časopisu: Památky archeologické a místopisné.....	260
Příloha 22: Dopis Archeologického sboru NM podnikateli Vojtěchu Kleinovi.....	261
Příloha 23: Pravidla musejního odboru pro archeologii českou	261
Příloha 24: Výkaz všech od 1. května 1869 až do 20. dubna 1870, Museu darovaných a zakoupených předmětů všelikého druhu	263
Příloha 25: Fr. J. Zoubek: „Památkám“ na rozloučenou	264
Příloha 26: Václav Schulz správnímu výboru: Zpráva o archeologické sbírce	265
Příloha 27: Václav Schulz: Zpráva o rozpočtových potřebách archeologických sbírek.....	266
Příloha 28: Václav Schulz správnímu výboru: Žádost o zvýšení služného	267
Příloha 29: Václav Schulz stěhovací komisi Musea království Českého.....	267
Příloha 30: Josef Ladislav Pič správnímu výboru NM (Dr. J. Emlerovi): žádost o místo kustoda pravěké sbírky.	268
Příloha 31: J. Emler: Záznam o volbě kustoda prehistorické sbírky (koncept)	268
Příloha 32: Dekret o jmenování Josefa Ladislava Piče kustodem prehistorické sbírky	269
Příloha 33: Dekret o jmenování Josefa Ladislava Piče ředitelem prehistorické sbírky	269
Příloha 34: Lubor Niederle prezidentu Společnosti Musea království Českého	269
Příloha 35: Protokol valného shromáždění Společnosti Musea království Českého	271
Příloha 36: Albin Stocký správnímu výboru Národního musea: žádost o zřízení oddělení antické archeologie	271
Příloha 37: Josef Schránil správnímu výboru Národního musea: návrh programu prehistorického oddělení	271
Příloha 38: (Neustupný, J.) Systém výstavy.....	272
Příloha 39: Koncepce využití Anežského areálu pro oddělení prehistorie a protohistorie Národního muzea v Praze ...	273
Příloha 40: Dohoda o odborné spolupráci mezi Národním muzeem v Praze a Archeologickým ústavem ČSAV – pracoviště Praha.....	275
Příloha 41: Petice pracovníků oddělení prehistorie a protohistorie Národního muzea v Praze	276

SEZNAM ZAMĚSTNANCŮ

A. Zaměstnanci působící v letech 1818–1945	277
B. Zaměstnanci působící v letech 1945–1990	279

STRUČNÉ BIOGRAMY .....

284

TABULKOVÉ PŘÍLOHY .....

301

LITERATURA A PRAMĚNY .....

306

SEZNAM ZKRATEK .....

317

SUMMARY .....

318

MAPY A PLÁNY .....

322

VÝBĚROVÝ REJSTŘÍK OSOBNÍCH JMEN .....

330